

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Expedient 38/2025

Procés de selecció per cobrir deu places d'educador/a social per als Serveis socials bàsics (grup professional A2)

**Fase d'oposició
PRIMER EXERCICI**

Test de coneixements: enunciats amb resposta correcta i indicació del tema

1. (T1) Quins articles formen part de la secció anomenada “*derechos fundamentales y libertades públicas*” de la Constitució espanyola de 1978?
 - a. Dels articles 14 a 30 ambdós inclosos
 - b. Dels articles 15 a 30 ambdós inclosos
 - c. **Dels articles 15 a 29 ambdós inclosos**
2. (T4) Quin òrgan del Consell Comarcal exerceix la direcció superior del personal?
 - a. **La Presidència**
 - b. La Gerència
 - c. El Ple
3. (T5) En els procediments iniciats a sol·licitud de persona interessada, si la sol·licitud manca d'algun requisit, l'administració ha de requerir a l'interessat/da perquè l'esmeni, el qual disposa d'un termini de:
 - a. **10 dies hàbils**
 - b. 15 dies hàbils
 - c. 10 dies naturals
4. (T6) Comunicar-se amb les Administracions públiques per mitjans electrònics és:
 - a. Un deure dels ciutadans.
 - b. **Un dret dels ciutadans.**
 - c. Un dret fonamental, recollit per la Constitució i, alhora, un deure.
5. (T8) Quan un procediment administratiu es tramiti d'urgència, els terminis establerts per al procediment ordinari, es redueixen:
 - a. De dies hàbils a dies naturals
 - b. **A la meitat dels establerts al procediment ordinari**
 - c. Els terminis són els mateixos tant per al procediment ordinari com per al procediment d'urgència
6. (T9) Els empleats públics es classifiquen en:
 - a. Funcionaris de carrera, funcionaris interins i personal laboral
 - b. Personal funcionari, personal laboral i personal eventual
 - c. **Funcionaris de carrera, funcionaris interins, personal laboral i personal eventual**
7. (T10) Les retribucions dels funcionaris públics es classifiquen en:

- a. Retribucions bàsiques i complementàries
 - b. Retribucions mensuals i extraordinàries
 - c. Retribucions bàsiques i de pagues extres
8. (T12) En matèria de la protecció de dades, què s'entén per "dret a l'oblit"?
- a. El dret a demanar la limitació del tractament de les seves dades.
 - b. El dret a obtenir la supressió de les seves dades personals.
 - c. El dret a oposar-se en qualsevol moment, per motius relacionats amb la seva situació particular, a què les seves dades personals siguin tractades.
9. (T16) L'indicador de renda de suficiència, segons la Llei 13/2006, de prestacions socials de caràcter econòmic, s'estableix periòdicament:
- a. Per la Llei de pressupostos de l'Estat.
 - b. Per la Llei de pressupostos de la Generalitat.
 - c. Cada municipi fixa el seu indicador de renda de suficiència.
10. (T22) D'acord amb l'article 103.5 de la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, en relació amb el compromís socioeducatiu, cal haver escoltat a l'infant i/o adolescent:
- a. Abans de signar el compromís socioeducatiu, l'infant ha de ser escoltat sempre.
 - b. L'infant i/o adolescent no participen en aquest procés, només hi participen els progenitors o titulars de la tutela o la guarda.
 - c. Abans de signar el compromís socioeducatiu, l'adolescent ha de ser escoltat, en tot cas, i l'infant, si té prou coneixement.
11. (T39) A efectes de la Llei 24/2015, s'entén que les persones i unitats familiars es troben en situació de risc d'exclusió residencial sempre que...
- a. Tinguin uns ingressos inferiors a 1,5 vegades el SMI, si es tracta de persones que viuen soles, o uns ingressos inferiors a 2 vegades el SMI, si es tracta d'unitats de convivència, o uns ingressos inferiors a 2,5 vegades el SMI, en cas de persones amb discapacitats o amb gran dependència.
 - b. Tinguin uns ingressos inferiors a 2 vegades l'IRSC, si es tracta de persones que viuen soles, o uns ingressos inferiors a 2,5 vegades l'IRSC, si es tracta d'unitats de convivència, o uns ingressos inferiors a 3 vegades l'IRSC, en cas de persones amb discapacitats o amb gran dependència.
 - c. Tinguin uns ingressos inferiors a 2 vegades l'IRSC, o uns ingressos inferiors a 3 vegades l'IRSC en cas de persones amb discapacitats o amb gran dependència.
12. (T27) Segons l'article 2 del títol I de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, es garanteix el dret de totes les dones que:
- a. Estiguin empadronades a Catalunya.
 - b. Visquin o treballin a Catalunya.
 - c. Siguin majors d'edat.
13. (T30) Segons l'article 4 de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets LGBTI i erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, què és la discriminació per associació:
- a. Una situació en què una persona és objecte de discriminació per orientació

sexual, identitat de gènere o expressió de gènere com a conseqüència de la seva relació amb una persona o un grup LGBTI.

- b. Una situació en què una persona o un grup de persones són objecte de discriminació per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere com a conseqüència d'una apreciació errònia.
- c. Una situació en què una persona lesbiana, gai, bisexual, transgènere o intersexual, pel fet de pertànyer a altres grups que també són objecte de discriminació, pateix formes agreujades i específiques de discriminació.

14. (T56) Segons el principi de professionalitat, descrit al codi deontològic de l'educador/a social, l'autoritat professional es fonamenta en:

- a. La seva intuïció fonamentada rigorosament en la metodologia pròpia de l'Educació Social.
- b. La seva competència, la seva capacitació, la seva qualificació per a les accions que desenvolupa, la seva capacitat d'autocontrol i la seva capacitat de reflexió sobre la praxi professional.
- c. La reflexió supeditada a la coordinació prèvia amb l'equip competent el qual el capacitarà per desenvolupar la seva praxi.

15. (T32) Segons la Llei 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes, quines competències tenen els ens locals?

- a. Aprovar els plans estratègics.
- b. Seguiment dels plans d'igualtat del sector empresarial.
- c. Atenció, informació i orientació a dones sobre programes i recursos.

16. (T29) Segons la Llei 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, s'adquireix el dret de primera acollida:

- a. A l'arribada al territori.
- b. A partir de l'empadronament.
- c. Al mes d'estar empadronat.

17. (T19) D'acord amb la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, són requisits per a tenir dret:

- a. Estar empadronat en un municipi i residir legalment a Catalunya. Aquest requisit no s'aplica a les dones que tenen permís de residència per reagrupament familiar i el perden com a conseqüència de divorci o separació, ni als catalans retornats.
- b. No disposar d'una quantitat d'ingressos, rendes o recursos econòmics considerada mínima per a atendre les necessitats bàsiques d'una vida digna, d'acord amb l'import corresponent de la renda garantida de ciutadania amb relació al llindar d'ingressos fixat per l'indicador de renda de suficiència de Catalunya. La situació d'insuficiència d'ingressos i recursos s'ha de donar, com a mínim, durant els dos mesos immediatament anteriors a la presentació de la sol·licitud de la renda garantida de ciutadania i ha de continuar existint mentre es tramita el procediment de concessió i es percep la prestació.
- c. Les respostes a i b són correctes.

18. (T19) Quins equips tècnics són competents a Catalunya per emetre l'informe perceptiu per resoldre un procediment administratiu de desemparament

Consell Comarcal
del Baix Ebre

infantil?

- a. Els SSB i els EAIA.
- b. Els EAIA i els equips tècnics dels Centres d'Acollida.
- c. L'UDEPMI, els EAIA i els equips tècnics dels Centres d'Acollida.

19. (T31) Segons el model dels Serveis d'Intervenció Socioeducativa de Catalunya, quines són les funcions del Servei d'atenció a famílies amb infants de 0 a 3 anys? (marca l'opció INCORRECTA):

- a. Suport a la criança i l'educació dels infants en situació de risc.
- b. Treballar els lligams emocionals entre infants i adults de referència i la vinculació amb el territori i la resta de xarxes i serveis.
- c. Creació d'espais exclusius per a l'atenció dels infants, sense interacció amb les seves famílies, per poder valorar el nivell evolutiu dels nens i les nenes i, d'aquesta manera, actuar de manera prioritària en cas de valorar desajustaments greus en el seu desenvolupament.

20. (T31) La Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació, indica que la finalitat d'aquesta Llei és evitar qualsevol de les formes de discriminació que prenen per pretext qualsevol dels motius següents:

- a. Alteracions de la salut, estat serològic o característiques genètiques.
- b. Condició social o econòmica, situació administrativa, professió o condició de privació de llibertat, i qualsevol manifestació d'aporofòbia o d'odi a les persones sense llar.
- c. A i b són correctes.

21. (T22) Segons la legislació vigent en matèria de protecció a la infància, l'ens local competent deriva l'expedient de risc als serveis socials especialitzats d'atenció a la infància i l'adolescència. Quins d'aquests supòsits NO és el correcte:

- a. Quan la intervenció dels serveis socials bàsics no ha estat suficient i el risc es manté i és greu.
- b. Quan la complexitat o la gravetat de la situació familiar supera o desborda les possibilitats d'intervenció o avaluació d'aquesta situació que han de dur a terme els serveis socials.
- c. Quan cal realitzar la primera intervenció en situació de risc, greu o no.

22. (T59) Segons el Decret 63/2022, de 5 d'abril, dels drets i deures dels infants i els adolescents en el sistema de protecció, i del procediment i les mesures de protecció a la infància i l'adolescència, els continguts mínims del compromís socioeducatiu són els següents:

- a. Els elements favorables del nucli familiar que emparen la intervenció.
- b. El termini de vigència, que no pot superar els dos anys de durada. També ha d'especificar els supòsits de finalització i pròrroga.
- c. Cap resposta és correcta

23. (T18) La Resolució de 29 d'abril de 2020 de la Sotssecretaria, per la qual es publica la Resolució de 17 de febrer de 2020, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Cooperació Autònoma i

Local, per la qual es dicten instruccions tècniques als Ajuntaments sobre la gestió del Padró municipal, indica en relació amb els efectes de la sol·licitud d'inscripció al padró que:

- a. Si l'Ajuntament no notifica dins dels dos mesos la resolució estimant o desestimant la sol·licitud, operarà el silenci positiu i el ciutadà quedarà amb caràcter general empadronat en aquest municipi, des de la data de la seva sol·licitud.
- b. Si l'Ajuntament no notifica dins dels tres mesos la resolució estimant o desestimant la sol·licitud, operarà el silenci positiu i el ciutadà quedarà amb caràcter general empadronat en aquest municipi, des de la data del seu sol·licitud.
- c. Si l'Ajuntament no notifica dins dels tres mesos la resolució estimant o desestimant la sol·licitud, operarà el silenci negatiu.

24. (T25) Són funcions del Servei d'Integració en Famílies Extenses (marca l'opció INCORRECTA):

- a. Explorar la situació social i familiar de la família acollidora.
- b. Acompanyar els nens i nenes a les visites amb el pare i/o la mare.
- c. **Elaborar la síntesi avaluativa i argumentar la proposta de mesura de protecció del menor, si s'escau.**

25. (T50) L'acolliment familiar simple (marca l'opció INCORRECTA):

- a. Es pot acordar quan l'estudi i avaluació de la situació de l'infant o l'adolescent fan preveure que el desemparament serà transitori.
- b. **S'acorda si es preveu que el desemparament serà definitiu i no es considera més favorable per a l'interès de l'infant o l'adolescent l'aplicació de l'acolliment preadoptiu o quan aquest no sigui possible.**
- c. Les famílies o persones acollidores han de respectar i afavorir el dret de relació de l'infant i l'adolescent amb la seva família d'origen.

26. (T23) L'Ordre BSF/331/2013, de 18 de desembre, per la qual s'aproven les llistes d'indicadors i factors de protecció dels infants i adolescents, estableix que els factors de risc són:

- a. Les dades que ens mostren que hi ha probabilitats que la situació esdevingui perjudicial per a les persones implicades.
- b. Les condicions o circumstàncies que potencien el desenvolupament de l'infant o l'adolescent i redueixen les probabilitats que aparegui una situació de risc o desemparament.
- c. **Les condicions o circumstàncies de l'infant, la família o el seu entorn que poden contribuir a fer aparèixer o augmentar una situació perjudicial per a l'infant.**

27. (T46) El Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies del Baix Ebre (SOAF) és:

- a. És un servei d'orientació i acompanyament integral a les famílies per millorar-ne el benestar personal, familiar i social. El servei està enfocat des d'una perspectiva preventiva: detecta i reforça les capacitats i fortaleces de les famílies per afavorir relacions familiars saludables i enfortir les habilitats parentals.
- b. És un servei al qui hi poden accedir tota mena de famílies que necessiten suport i acompanyament per reforçar capacitats i fortaleces i afavorir les relacions

familiars sempre que no tinguin expedient de risc obert als serveis socials del seu municipi.

c. A i B son correctes.

28. (T57) L'estratègia Barnahus per a l'abordatge integral dels abusos sexuals contra la infància i l'adolescència a Catalunya, té les finalitats següents:T57

- a. Implementar a Catalunya el servei d'unitat integrada d'atenció a infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals (Barnahus) i fer-ne el seguiment, segons el que estableix l'article 93 de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- b. Redefinir i incrementar el suport als programes per a la detecció i l'atenció dels abusos sexuals als infants i adolescents, d'acord amb l'article 94 de la Llei 14/2010, de 27 de maig, així com coordinar les iniciatives dels diferents departaments relacionades amb el foment dels programes per a la detecció i l'atenció.

c. A i B son correctes.

29. (T53) Són funcions del Servei Tècnic de Punt de Trobada els següents? (marca l'opció INCORRECTA):

- a. Facilitar la visita del o de la menor amb el progenitor o progenitors no custodis i/o la família extensa.
- b. Informar sobre l'existència d'instruments específics per treballar la problemàtica familiar existent, com la mediació i/o altres mètodes de resolució de conflictes, les seves característiques i avantatges, i facilitar el suport necessari per acollir-se a aquestes alternatives, sempre que sigui possible, per tal de que en el futur puguin gaudir de la relació sense necessitat d'utilitzar el Servei.

c. Funcions de peritatge, diagnòstic, tractaments psicoterapèutics, mediacions entre les parts, assessorament jurídic a les parts, o altres de similars característiques.

30. (T60) El Decret Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat indica que la constitució de l'assistència es pot dur a terme mitjançant:

- a. L'atorgament d'una escriptura pública notarial o d'acord amb el procediment de jurisdicció voluntària per a la provisió de mesures judicials de suport a les persones amb discapacitat.
- b. D'acord amb el procediment de jurisdicció voluntària per a la provisió de mesures judicials de suport a les persones amb discapacitat.
- c. Cap resposta és correcta.

Preguntes de reserva

1. (T52) El Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme de la Generalitat de Catalunya, quina classificació no preveu?

- a. Absentisme puntual
- b. Absentisme moderat
- c. Absentisme absolut

Consell Comarcal
del Baix Ebre

2. **(T45) Els centres d'atenció i seguiment de les drogodependències (CAS) són:**
 - a. Centres públics d'atenció ambulatoria especialitzats en el tractament de les addiccions. S'hi poden adreçar persones majors i menors d'edat.
 - b. Centres públics d'atenció residencial específics pel tractament de les addiccions. S'hi poden adreçar persones majors i menors d'edat.
 - c. Centres públics d'atenció ambulatoria especialitzats en el tractament de les addiccions. S'hi poden adreçar només persones majors d'edat.

3. **(T7) Es poden presentar documents al registre electrònic d'una administració**
 - a. Només els dies hàbils durant les vint-i-quatre hores.
 - b. Únicament dins dels horaris d'atenció al públic de les oficines d'assistència en matèria de registre.
 - c. Cada dia de l'any durant les vint-i-quatre hores.

4. **(T11) Quina de les afirmacions següents és certa?**
 - a. El dret d'accés no forma part de la transparència.
 - b. La transparència és una manifestació del dret d'accés.
 - c. Publicitat activa i dret d'accés són dues manifestacions de la transparència.

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Expedient 38/2025

Procés de selecció per cobrir deu places d'educador/a social per als Serveis socials bàsics (grup professional A2)

**Fase d'oposició
SEGON EXERCICI**

Tema de caràcter general i transversal

A partir del teu coneixement sobre l'organització i funcionament dels Serveis Socials Bàsics al Baix Ebre -tenint en compte la seva estructura territorial, la distribució de professionals i els serveis que ofereixen-, interrelaciona-ho amb els principis, drets i mesures de protecció establerts a la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

Referència temes a interrelacionar:

- Tema 22: La Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència
- Tema 34: Els Serveis Socials al Baix Ebre: estructura, funcionament, distribució i professionals
- Tema 48. L'educador/a social. Definició de funcions i àmbits d'actuació: de la prevenció al tractament

DESENVOLUPAMENT DE L'EXERCICI

La protecció de la infància i l'adolescència és un dels eixos fonamentals de l'Estat del Benestar i un àmbit on els serveis socials comarcals tenen un paper essencial com a garants dels drets dels infants i de l'acompanyament a les famílies. A Catalunya, aquest marc es concreta a través de la **Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (LDOIA)**, que estableix un model integral, descentralitzat i basat en el **principi de l'interès superior de l'infant**, la **prevenció** i la **coordinació interinstitucional**.

Al **Baix Ebre**, aquests principis es materialitzen mitjançant el **Sistema Públic de Serveis Socials**, liderat pel Consell Comarcal, que actua com a administració de proximitat encarregada de la gestió dels serveis bàsics i especialitzats. L'ens comarcal articula un model territorial que respon a la diversitat social i geogràfica d'una comarca amb municipis petits i àrees rurals disperses, garantint la igualtat

Consell Comarcal
del Baix Ebre

d'oportunitats en l'accés als recursos.

La **LDOIA** representa un canvi de paradigma, superant la visió assistencialista per consolidar un **model de drets subjectius**. Defineix infants i adolescents com a titulars de drets i estructura la intervenció administrativa al voltant de quatre eixos bàsics:

1. L'interès superior de l'infant (art. 3) com a principi interpretatiu i d'aplicació preferent.
2. La participació i escolta activa dels infants en totes les decisions que els afecten.
3. La prevenció i la intervenció primerenca per evitar situacions de risc o desemparament.
4. La corresponsabilitat institucional i la coordinació entre els diferents sistemes (educació, salut, justícia i serveis socials).

Pel que fa a la distribució competencial, la llei assigna als **ens locals** —com el Consell Comarcal del Baix Ebre— funcions de **detecció, prevenció i intervenció** en situacions de risc, mentre que la **Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència (DGPPIA)** és la responsable de les **mesures de protecció** (guarda, tutela, acolliment o adopció). Aquesta col·laboració es concreta a través dels **Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)**, que a les Terres de l'Ebre depenen del Consell Comarcal i treballen en estreta coordinació amb la DGPPIA.

D'acord amb la **Llei 12/2007, de Serveis Socials**, i el **Decret 63/2022, de la Cartera de Serveis Socials**, l'objectiu del Consell Comarcal és garantir una **atenció integral i de proximitat**, prioritzant els col·lectius en situació de vulnerabilitat. Des de l'Àrea d'Atenció a les Persones es presten **serveis socials d'atenció primària (SSAP)** i **serveis d'intervenció socioeducativa (SIS)**, que ofereixen suport directe a les famílies per evitar l'agreujament de les situacions de risc.

Quan el risc esdevé desemparament, d'acord amb el que disposa el **Llibre II del Codi Civil de Catalunya (Llei 25/2010)**, la competència recau en la Generalitat, però l'estudi, el diagnòstic i el suport continuat a les famílies són assumits pels equips tècnics del **Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (SEAIA)**, del qual també disposa el Consell Comarcal. A més, es compta amb serveis complementaris com el **SIFE** (suport a famílies acollidores extenses) i la **ICIF** (per a acolliments i adopcions).

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Els **educadors/es socials** del territori realitzen intervencions directes, elaboren plans d'intervenció en col·laboració amb la resta d'agents de la xarxa (salut, educació, entitats socials) i fomenten la participació de les famílies en programes comunitaris. Destaquen, entre d'altres, el **Programa LEXCIT** (foment lector i d'igualtat d'oportunitats), el **Programa MENTORA** (suport a joves en risc d'abandonament escolar) i el **Projecte BARÇA Activa't** (prevenció i cohesió social a través de l'esport). Aquests projectes exemplifiquen l'aplicació pràctica dels principis de la LDOIA i la funció pedagògica i preventiva dels serveis socials comarcals.

Els articles **102 a 104 de la LDOIA** defineixen la tramitació dels **expedients de risc**, competència dels serveis socials municipals o comarcals, que treballen per mitjà d'un **pla d'intervenció compartit** amb la família i altres serveis de la xarxa. Aquesta acció preventiva constitueix la base de la protecció i permet evitar desemparaments. Quan això no és possible, els serveis especialitzats comarcals actuen per garantir la protecció efectiva de l'infant i promoure, sempre que sigui viable, la **reintegració familiar**.

Així, la **Llei 14/2010** i l'estructura de serveis socials del **Baix Ebre** són dues peces complementàries d'un mateix sistema: la primera estableix el **marc jurídic i de drets**, i la segona en desplega la **dimensió pràctica i territorial**, assegurant que la protecció dels infants sigui efectiva i de proximitat.

L'**educador/a social**, com a figura clau, actua des de la proximitat i la pedagogia social per garantir que cada infant i adolescent creixi en un entorn segur, participatiu i protector. La seva funció no es limita a l'assistència, sinó que contribueix a **empoderar les famílies**, reforçar els vincles i afavorir la integració comunitària.

En clau crítica, el sistema afronta reptes estructurals que requereixen una resposta col·lectiva: la manca de recursos humans i materials, la sobrecàrrega dels equips, les desigualtats territorials i la necessitat de consolidar models de prevenció primària sostinguts en el temps. Superar aquests reptes és essencial per continuar garantint, des del territori, l'efectivitat real dels drets reconeguts per la LDOIA.

En definitiva, la protecció a la infància al Baix Ebre és un exemple de com el marc legal català i la gestió de proximitat poden convergir en un **model integral, participatiu i basat en drets**, que converteix els principis de la LDOIA -interès superior, prevenció, participació i protecció. en una realitat tangible per a tots els

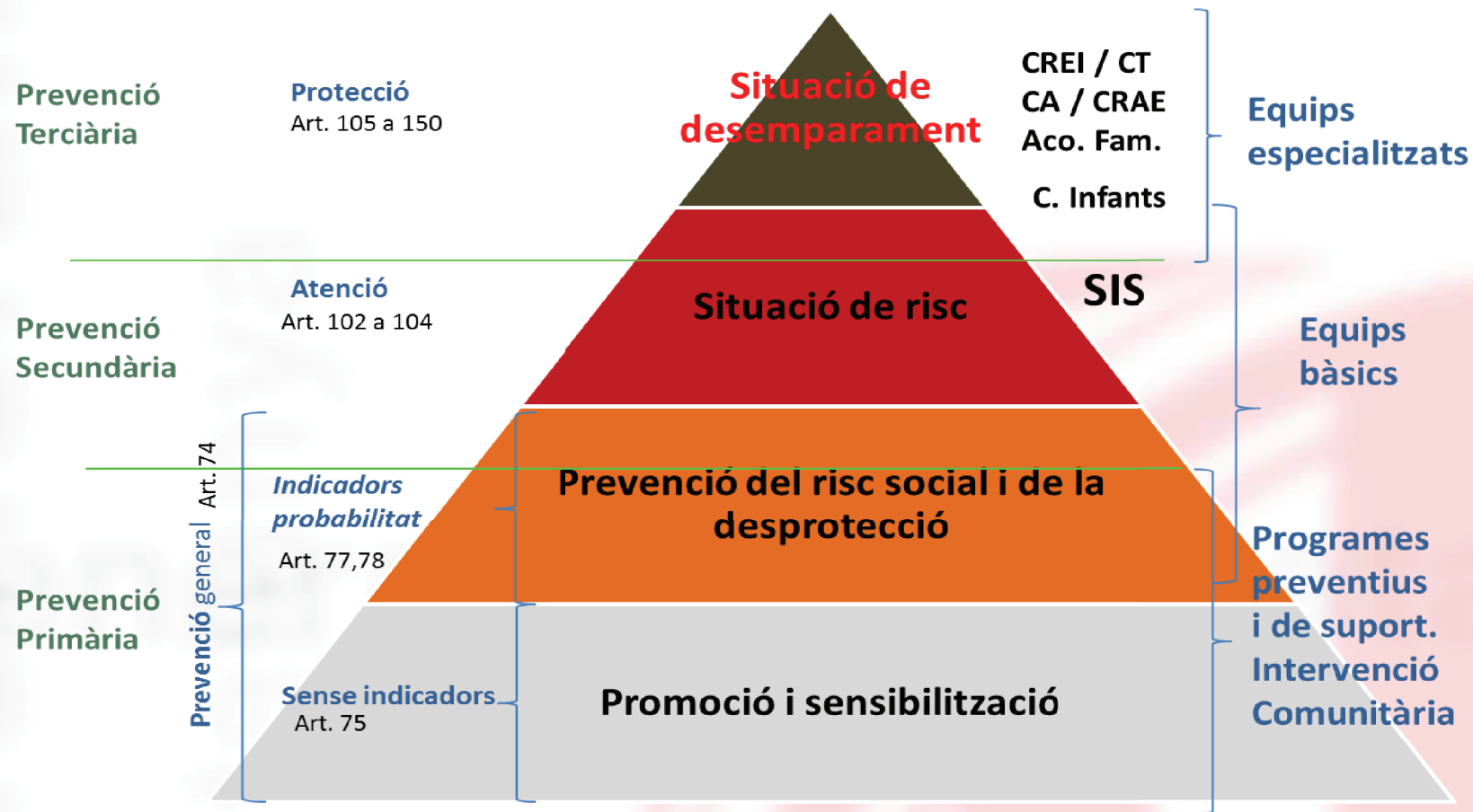
Consell Comarcal
del Baix Ebre

infants i adolescents de la comarca.

CRITERIS DE CORRECCIÓ

Conceptes a valorar	Puntuació assignada
Llei 14/2010	1 punt
Explicació de l'essència de la llei	1 punt
Cada eix de la LDOIA	0,25 punts
Llei 12/2007	1 punt
Decret 63/2022	1 punt
Llibre II del Codi Civil de Catalunya	1 punt
Quan el risc esdevé desemparament	2 punts
Participació de les famílies en programes comunitaris	1 punt
Art. 102 a 104 de la LDOIA i tramitació de l'exp. de risc	3 punts
Treball conjunt EBASP + SIS	1 punt
Pla d'intervenció conjunt	1 punt
Funcions de l'educador/a social	2 punts
Formació general, claredat i ordre d'idees, facilitat d'exposició escrita, aportació personal i capacitat de síntesi	4 punts

PREVENCIÓ, ATENCIÓ I PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Expedient 38/2025

Procés de selecció per cobrir deu places d'educador/a social per als Serveis socials bàsics (grup professional A2)

**Fase d'oposició
TERCER EXERCICI**

Enunciat supòsit pràctic

La Matilde te 3 fills i actualment està sola amb ells. Te 40 anys.

La seva última parella va ser el Sr. Xavier. D'aquesta relació de parella en va néixer la Ivet, una nena que avui té 7 anys.

La Matilde va tenir una relació de parella anterior amb el Paco. De la relació de la Matilde amb el Paco i van néixer 2 fills, l'Anna i el David. L'Anna avui té 15 anys i el David que en te 12.

La relació de la Matilde i el Paco va acabar després de molts anys de relació ja que van començar quan eren 2 adolescents.

La Matilde sempre ha explicat que la relació amb el Paco i amb la família extensa d'aquest va ser complicada des del primer moment però ella n'estava molt enamorada i el Paco li prometia que les coses anirien millor però les dificultats amb el consum d'alcohol sempre van ser un inconvenient. El consum abusiu d'alcohol li va portar a perdre oportunitats laborals i a passar llargues temporades sense feina.

La Matilde explica que sempre ha tingut el suport de la seva progenitora, l'àvia materna dels nens, la Sra. Charo (78 anys actualment). No és així amb el seu pare atès els avis es van separar quan ella encara era una nena per violència de gènere entre els seus progenitors i ella recorda que també va patir molt quan era petita. L'avi també tenia problemes amb l'alcohol.

La Sra. Matilde treballava fent feines esporàdiques de neteja de domicilis quan els seus fills Anna i David eres petits. El màxim responsable de l'economia familiar era el Paco.

Des del moment en que el Paco i la Matilde es divorciaren, el progenitor no s'ha fet càrrec de les despeses de manutenció dels seus fills encara que així ho marcava el conveni regulador. Tampoc es va complir mai el règim de visites establert. El Paco feia suport econòmic a la Matilde puntualment amb les despeses dels fills en comú i feia visites amb els nens també de forma arbitrària.

Reconeix que es tracta d'una època molt complicada tant a nivell econòmic com emocional.

També fou en aquest moment quan, la Sra. Matilde reconeix que va patir una depressió important.

Posteriorment, el Sr. Paco va marxar a viure a l'estranger i fa 2 anys que no en sabem res d'ell. De fet, tampoc s'ha posat en contacte per informar-se sobre la situació dels nens.

A l'any 2015 la Sra. Matilde comença una relació sentimental amb el Sr. Xavier. Aquest, segons explica la Sra. Matilde, és un home que la tracta bé, disposava de feina estable quan es van conèixer i no tenia problemes amb les addicions. Tot i que ella mateixa reconeix que és un senyor molt autoritari i rígid en les relacions. La relació d'aquest senyor amb els seus fills Anna i David no ha estat mai fàcil. Tot i així, és el pare de la Ivet i fa molts anys que conviuen tots junts però ara ja ha arribat el dia en que, la Sra. Matilde reconeix: *"No puc més, el Xavier no té les dificultats personals que tenia el pare de l'Anna i el David però malgrat és el pare de la Ivet, no es porta bé amb els meus dos fills grans"*.

Sembla també que fou en aquest moment quan es va començar a observar una davallada important en el rendiment acadèmic, sobretot de l'Anna. A més, veuen a la noia bastant desanimada, explica que pateix per la seva mare però està contenta per que el Xavier ha marxat de casa i reconeix que la relació entre ells no havia estat mai bona.

Per la seva part, el David és un nen força introvertit que no explica res de la seva situació familiar a l'escola. Si més no cada vegada està més tancat dintre de la seva habitació, molt entusiasmat amb els videojocs. És un nen amb un bon rendiment acadèmic per això a ella no li preocupa massa.

La Sra. Matilde comenta que actualment només té relació amb la seva sogra. La resta de germans del Xavier fa anys que no li parlen i el pare del Sr. Xavier va morir fa un parell d'anys.

Cal afegir que, de la mateixa manera que el Paco no es va fer càrrec de les seves responsabilitats com a progenitor en el moment de la separació. A dia d'avui i després d'una llarga malaltia, és Sr. Xavier és mort.

La Sra. Matilde explica que, a nivell laboral, sempre ha tingut dificultats, manca de formació per que li va arribar la maternitat sent molt jove i es va trobar molts anys fora del circuit laboral. Les feines que ha tingut sempre han estat força precàries ja que necessitava dedicar temps a la cura dels seus fills. Sempre ha estat dependent de les seves parelles en l'àmbit econòmic. Actualment la seva mare, la Sra. Charo, l'ajuda per poder fer front a les despeses econòmiques dels seus fills i al lloguer del pis on viuen actualment.

- 1. Exposar, gràficament, el nucli familiar de convivència que us hem mostrat en la redacció del cas pràctic i redactar la diagnosi social de la situació d'aquest nucli familiar de convivència.**
- 2. Quin és el procediment a seguir i quin tipus d'expedient d'acord a la diagnosi social.**

3. Fes la hipòtesi d'intervenció en funció del teu diagnòstic social i des del servei que en tingui competència. Quins equips intervenen. Metodologia d'intervenció.

CRITERIS DE CORRECCIÓ

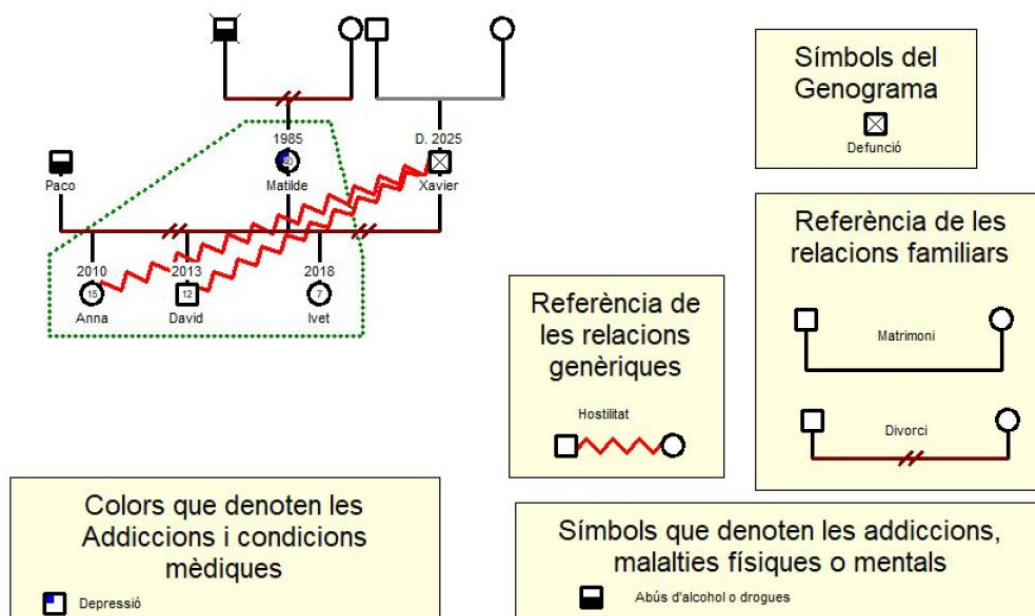
Concepte a tenir en compte	Puntuació assignada
PREGUNTA 1 – Diagnosi social del nucli familiar	7 punts
Genograma	1 punt
Antecedents rellevants	1 punt
Diagnosi social per àmbits	
- Econòmica i laboral	0,75 punts
- Relacional i xarxa suport	1 punt
- Emocional i convivencial	1,50 punts
- Educatiu	0,50 punts
- Salut	0,25 punts
- Pronòstic (valoració professional + factors de protecció)	1 punt
PREGUNTA 2 – Procediment i tipus d'expedient	7 punts
Llei 12/2007	0,25 punts
Llei 14/2010	0,25 punts
Decret 63/2022	0,25 punts
Codi Civil de Catalunya (llibre II)	0,25 punts
Art. 102 a 104 LDOIA	0,25 punts
Explicar els articles definint el risc	1,50 punts
Procediment a seguir (SS diagnòstic, eina cribratge i inici expedient de risc – derivació al SIS per suport familiar – pla d'intervenció conjunt SSB + SIS – supòsits de finalització de la intervenció en expedient de risc – si família no participa o no hi ha millora: informe DGPPA i EAIA valorar desemparament – valoració o justificació del perquè el cas és un risc (art. 105 LDOIA)	4 punts
Objectiu és prevenir el desemparament, reforçar les competències parentals i garantir el benestar integral dels 3 infants dins del seu entorn familiar i comunitari	0,25 punts
PREGUNTA 3 – Hipòtesi d'intervenció, equips i metodologia	7 punts
Hipòtesi de treball	0,50 punts
Pla d'intervenció (objectius generals, objectius específics, accions previstes i professionals implicats)	
- Àmbit parental	1,50 punts
- Àmbit econòmics i laboral	1,50 punts
- Àmbit educatiu	1,50 punts
- Àmbit comunitari	1,50 punts
- Aportació personal	0,50 punts
CAPACITATS QUE ES VALOREN A LES BASES	4 punts
Capacitat de raciocini i sistemàtica en el plantejament i formulació de conclusions	2 punts

ORIENTACIÓ EN EL DESENVOLUPAMENT DEL SUPÒSIT

1. Exposa, gràficament, el nucli familiar de convivència que us hem mostrat en la redacció del cas pràctic i redacta la diagnosi social de la situació d'aquest nucli familiar de convivència.

Genograma:

Dades identificatives

Família monoparental formada per:

- Matilde, 40 anys, mare i responsable de la unitat familiar.
- Anna, 15 anys.
- David, 12 anys.
- Ivet, 7 anys.

Residència: pis de lloguer al municipi del Baix Ebre.

Referent de suport familiar: àvia materna Charo, 78 anys.

Antecedents rellevants:

- Exposició dels infants a violència de gènere i situacions de conflicte familiar (Paco i Xavier).
- Història familiar amb consum d'alcohol en figures masculines referents.
- Episodis depressius de la mare després de les separacions.

Consell Comarcal del Baix Ebre

- Inestabilitat laboral i precarietat econòmica crònica.
- Absència de relació paterna i incompliment de responsabilitats econòmiques dels progenitors.

Amb tot això podem dir que, la família presenta una estructura monoparental femenina amb tres fills menors a càrrec. L'àvia materna actua com a suport relacional i econòmic secundari, però amb capacitat limitada per edat i dependència incipient. El sistema familiar mostra esforç de reorganització després de pèrdues successives (divorci del primer progenitor, mort del segon), i una trajectòria marcada per relacions de parella conflictives i situacions de violència masclista i dependència emocional.

Actualment la mare exerceix la funció parental de manera adequada, tot i la sobrecàrrega física i emocional, i manifesta capacitat de reflexió i voluntat de millora, aspecte protector que minimitza el risc.

Diagnòstic social per àmbits:

Àmbit econòmic i laboral

La Sra. Matilde realitza feines temporals i poc qualificades, amb ingressos baixos i inestables. L'economia familiar depèn parcialment de l'ajuda de l'àvia. No consta suport econòmic dels pares biològics.

Existeix risc d'exclusió social i residencial, ja que el manteniment del lloguer depèn d'ajudes informals i de la solidaritat familiar.

Àmbit relacional i xarxa de suport

Suport principal: l'àvia materna, de 78 anys, que aporta ajuda econòmica i emocional.

Suport secundari: relació cordial amb la sogra, la mare del Sr. Xavier.

Absència de xarxa veïnal o comunitària i manca de participació en entitats socials.

Àmbit emocional i convivencial

La dinàmica familiar mostra estats emocionals fràgils però amb vincles afectius preservats.

La mare evidencia fatiga emocional i sentiment de culpa, però manté actitud protectora.

Els fills expressen de manera diferent el malestar, simptomatologia:

- Anna (15): simptomatologia depressiva, desmotivació acadèmica i sentiment de responsabilitat envers la mare.
- David (12): tancament social, ús abusiu de pantalles i possible evasió emocional.
- Ivet (7): dol recent per la mort del pare i necessitat d'acompanyament afectiu.

Àmbit educatiu

- Anna: baix rendiment, risc d'abandonament escolar prematur. Necessita suport tutorial i reforç emocional.
- David: bon rendiment però manca d'habilitats socials i oci saludable.

Consell Comarcal del Baix Ebre

- Ivet: sense incidències greus, però susceptible d'afectació emocional per context familiar.

Àmbit de salut

No consten malalties físiques greus.

S'observa necessitat de suport psicològic o psicoterapèutic per a la mare (antecedent depressiu) i acompanyament emocional per als tres infants.

Valoració professional de la diagnosi social:

Família monoparental en situació de risc social, amb vulnerabilitat econòmica i emocional, antecedents de violència masclista i impacte en el desenvolupament dels fills.

Es recomana intervenció socioeducativa continuada per reforçar les competències parentals, millorar l'estabilitat econòmica i emocional i afavorir la integració comunitària dels menors.

En relació a la situació de risc social en la que es troben els infants de la família, hem de dir que, segons els criteris de l'article 102 de la Llei 14/2010, es determina que existeix una situació de risc social per:

- Les mancances que, pel fet que no poden ésser adequadament compensades en l'àmbit familiar, ni impulsades des d'aquest mateix àmbit per a llur tractament mitjançant els serveis i recursos normalitzats, puguin produir la marginació, la inadaptació o el desemparament de l'infant o adolescent.
- La incapacitat o impossibilitat dels progenitors o titulars de la tutela o de la guarda de controlar la conducta de l'infant o adolescent que provoqui un perill evident de fer-se mal o de perjudicar terceres persones.

Tot i això, la mare manté competència parental bàsica, capacitat protectora i voluntat de cooperar amb els serveis, de manera que no es considera desemparament. Tampoc podem derivar a la família al SOAF atès es tracta d'expedient de risc dels infants.

Aquests factors de protecció de la progenitora fan possible un pronòstic favorable de la situació amb suport tècnic continuat a través de la intervenció per part dels SSAP i el SIS.

La presència d'una mare protectora i col·laboradora, la persistència de vincles familiars i la disponibilitat de recursos públics al territori permeten esperar una evolució positiva si es garanteix intervenció coordinada i sostinguda.

2. Quin és el procediment a seguir i quin tipus d'expedient d'acord a la diagnosi social.

Marc jurídic:

- Llei 12/2007, de Serveis Socials, art. 15 → funcions dels serveis socials bàsics

Consell Comarcal del Baix Ebre

en prevenció i atenció.

- Decret 142/2010 / Decret 63/2022 → cartera de serveis: intervenció socioeducativa amb famílies en situació de risc.
- Codi Civil de Catalunya (Llibre II, Llei 25/2010) → competència de la Generalitat en desemparament i tutela.

Es tracta d'un expedient de risc ja que, la situació descrita és constitutiva d'un expedient de risc social segons la Llei 14/2010, concretament d'acord amb els articles 102 a 104, que defineixen el risc com aquella situació en què l'infant o adolescent es veu perjudicat en el seu desenvolupament personal o social, sense que sigui necessari separar-lo del nucli familiar, però exigint una intervenció tècnica continuada per reduir o eliminar aquest risc.

D'acord amb la Llei 14/2010 de 27 de maig, dels Drets i les Oportunitats a la Infància i l'Adolescència son els serveis socials d'atenció primària del municipi on resideix la família els que tenen competència en expedients de risc. Per tant, és l'educador/a de serveis socials qui haurà d'emetre informe social i passar l'eina de cribratge per demanar l'obertura de l'expedient a la DGPPIA i cop està obert cadascun dels expedients dels tres infants, des de serveis socials notifiquem als progenitors.

A partir de l'obertura de l'expedient de risc de cadascun dels nens de la família, l'educador/a social explica a la família, en aquest cas a la mare, els suports que podem oferir-li per prevenir un possible desemparament dels seus fills i intervenir en aquelles dificultats que mostra actualment i que son els motius que van causar l'obertura dels expedients de risc. Això suposa derivació i presentació de l'equip SIS a la família, Sra. Matilde i fills.

Serà l'educador/a social de serveis socials, conjuntament amb els tècnics del SIS i la família, qui redactarà el pla d'intervenció familiar on es concreten objectius de treball per fer suport a la família.

Aquest pla d'intervenció ha d'estar signat per les tres parts implicades (SSAP + SIS + progenitora i en cas de joves de més de 12 anys també per part d'ells) per tal que sigui el full de ruta de la intervenció. El pla de treball és un instrument revisables i avaluable semestralment per tal de poder modificar els objectius a treballar sempre que sigui necessari a mesura que es vagin assolint.

Amb això la família també queda informada que, en cas de no participar activament del pla d'intervenció i no implicar-se per poder millorar la situació de risc (és a dir, si la valoració no és positiva), des de SSAP i SIS tenen l'obligació d'emetre informe social per elevar l'informe a la DGPPIA i valorar, des de l'equip EAIA un expedient de desemparament dels infants.

A dia d'avui no hi ha evidència d'indicadors de desemparament (art. 105 LDOIA) per que, encara que la situació és complexa i amb antecedents de violència, no es donen actualment elements de desemparament, ja que:

Consell Comarcal
del Baix Ebre

- Els infants viuen amb la mare i reben atenció bàsica i afectiva.
- No hi ha indicis actuals de maltractament actiu ni abandó físic o moral.
- La mare reconeix les seves dificultats i col·labora amb els serveis, demanant ajuda.

Per tant, no es justifica una mesura de protecció (tutela o guarda administrativa), sinó una intervenció de suport dins del marc municipal o comarcal.

El procediment a seguir com a educador/a social del Consell Comarcal del Baix Ebre és incoar un expedient de risc d'acord amb la Llei 14/2010, elaborar i executar un pla d'intervenció familiar (PIF) conjuntament amb el SIS i mantenir seguiment continuat fins a la millora o derivació del cas.

L'objectiu és prevenir el desemparament, reforçar les competències parentals i garantir el benestar integral dels tres infants dins el seu entorn familiar i comunitari.

3. Fes la hipòtesi d'intervenció en funció del teu diagnòstic social i des del servei que en tingui competència. Quins equips intervenen. Metodologia d'intervenció.

Hipòtesi de treball:

D'acord amb la diagnosi social prèvia, es planteja que la situació de la Sra. Matilde i els seus tres fills és susceptible de millorar mitjançant una intervenció socioeducativa sostinguda, integral i coordinada, centrada en la prevenció del deteriorament familiar i en el reforç de les competències parentals.

La intervenció s'ha de fonamentar en un treball interdisciplinari i preventiu, liderat pels Serveis Socials d'Atenció Primària del Consell Comarcal del Baix Ebre, conjuntament amb el SIS i amb el suport dels àmbits educatiu, sanitari i comunitari.

L'objectiu és reduir la situació de risc garantir el desenvolupament integral dels tres infants dins del seu nucli familiar, prevenir el desemparament i consolidar un entorn protector i estable per als tres infants.

Pla d'intervenció:

Objectius generals del pla d'intervenció:

- Reduir la situació de risc dels tres infants mitjançant intervenció socioeducativa integral.
- Millorar les competències parentals i la capacitat de gestió emocional de la mare.
- Afavorir el benestar emocional i acadèmic dels fills, especialment l'Anna i la Ivet.
- Enfortir la xarxa de suport formal i informal de la família.
- Evitar l'evolució cap al desemparament i garantir la permanència segura dels infants amb la seva mare.

Àmbit	Objectiu específic	Accions previstes	Professionals implicats
Parental	Reforçar competències educatives i emocionals de la mare	Sessions setmanals d'acompanyament educatiu; orientació sobre límits i comunicació familiar	Educador/a social SSAP + SIS
Econòmic i laboral	Millorar estabilitat econòmica. Tràmit d'ajuts econòmics com la RCG i l'IMV. Tràmit d'ajut d'urgència.	Derivació a servei d'ocupació, assessorament per ajuts econòmics i de lloguer. Derivació a entitats socials locals (Càritas, Creu Roja, etc.): suport material puntual (alimentació, roba, etc.).	Educador/a social + SIS+ dispositiu d'inserció del CCBE.
Educatiu i salut	Evitar abandonament escolar i millorar benestar emocional dels menors. Que la mare acudeixi a tractament a través del CSMA per possible depressió.	Coordinació amb tutors, derivació CSMIJ per Anna i Ivet, grups d'habilitats socials per David	Educador/a social, SIS i EAP (comissions socials, acompanyament a tutories), salut (CSMIJ i CSMA).
Comunitari	Reforçar xarxa social i participació comunitària	Participació en programes MENTORA, LEXCIT i tallers familiars del Consell Comarcal.	Educador/a social + SIS

Metodologia d'intervenció:

L'actuació de l'educador/a social es regeix pels principis de la Llei 14/2010 i la Llei 12/2007:

- Interès superior de l'infant (art. 3 LDOIA).
- Prevenció i intervenció primerenca (art. 11).
- Coordinació interinstitucional i treball en xarxa.
- Participació activa de la família i dels infants en el procés d'intervenció.
- Respecte a la intimitat i confidencialitat.

L'educador/a social elabora registres d'intervenció i el SIS fa els informes de seguiment, valorant:

- Compliment d'objectius del PIF.
- Canvis en la dinàmica familiar i l'estat emocional dels menors.
- Grau de participació i col·laboració de la mare.

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Les revisions del PIF es realitzen de forma semestral i s'inclouen a l'expedient a través de:

- Treball interdisciplinari i en xarxa, amb reunions de coordinació periòdiques.
- Visites domiciliàries mensuals per fer seguiment del clima familiar i l'aplicació dels objectius.
- Entrevistes individuals i familiars per fomentar l'escolta activa i la corresponsabilitat.
- Avaluacions semestral del PIF i revisió dels indicadors de risc.
- Registre tècnic exhaustiu a l'expedient de risc.
- Si es detecten indicadors de desemparament o incompliment del PIF, els SSAP trameten derivació formal amb informe tècnic justificatiu (art. 104 LDOIA).

L'educador/a social actua com a nexa entre els diferents sistemes:

- Educació: reunió de coordinació amb tutors i EAP per fer seguiment acadèmic.
- Salut: contacte amb CSMIJ per valoració de l'estat emocional dels infants.
- Entitats comunitàries: derivació a programes d'infància, reforç educatiu i lleure.
- EAIA: si durant el seguiment s'identifiquen indicadors de desemparament (desatenció greu, negligència persistent o manca de col·laboració), s'activa la derivació formal a l'EAIA del Baix Ebre per valoració especialitzada